

праці, семінари «Система управління охорони праці: шлях до постійного вдосконалення», ігрова вікторина «Безпечна праця – право кожної людини».

Щоб захистити життя і здоров'я наших студентів і співробітників від небезпек, ми системно працюємо над формуванням високої культури безпеки під девізом: «Життя – подарунок від Бога, і берегти його – наш обов'язок».

СПРИЙНЯТТЯ ФАКТОРІВ БЕЗПЕЧНОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ТА ВЧИТЕЛЯМИ ЗОШ

С.П. Гвоздій

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Проблема забезпечення безпеки людини у сучасному світі набуває особливого значення. Все більше з боку держави, науковців, виробництва, простих мешканців увага звертається на питання безпеки людини у всіх сферах життєдіяльності: на виробництві, у докiллі, під час надзвичайних ситуацій техногенного, соціального та природного характеру.

Для вивчення ставлення студентів університету та вчителів загальноосвітніх шкіл до різних небезпек сучасності, нами було проведено опитування за авторською методикою, за допомогою якої визначалися фактори безпечної життєдіяльності, які найбільш турбують студентів університету та вчителів. Кожному опитуваному пропонувався бланк для відповідей, у якому було необхідно оцінити в 10, 8, 6, 4, 2 бали ті ознаки фактору, які найбільш небезпечні на даний момент для нього та оточення. Далі проводилась статистична обробка для отримання даних щодо найбільш актуальних та пріоритетних для студентів та вчителів факторів безпеки життєдіяльності таких як: 1. Безпека в побуті, 2. Фінансово-економічна безпека, 3. Безпека працевлаштування, 4. Безпека статевого життя, 5. Харчова безпе-

ка, 6. Безпека в родині, 7. Природні надзвичайні ситуації, 8. Техногенні надзвичайні ситуації, 9. Безпека в суспільстві, 10. Здоров'я. До роботи були залучені студенти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (478 осіб) та 78 вчителів ЗОШ м. Одеси.

Отримані результати дозволяють стверджувати, що як у студентів, так і у вчителів є спільні проблеми та питання, які однаково турбують усіх опитуваних (рис. 1). До них ми відносимо у першу чергу безпеку у суспільстві (9ф): проблеми наркотиків, оточення та спілкування, терористичних актів, низький життєвий рівень тощо. Як вкрай важливий та той, що турбує, його позначили 64,7 % опитаних студентів та 68,9 % викладачів. Майже однаковою була кількість стурбованих щодо безпеки у сім'ї (6ф) (55,7 % та 56,9 % відповідно). Проблема фінансово-економічної безпеки (2ф) турбує 53,1 % опитаних студентів та 47,9% опитаних учителів; здоров'я (10ф) – 42,9 % студентів та 66,5 % вчителів.

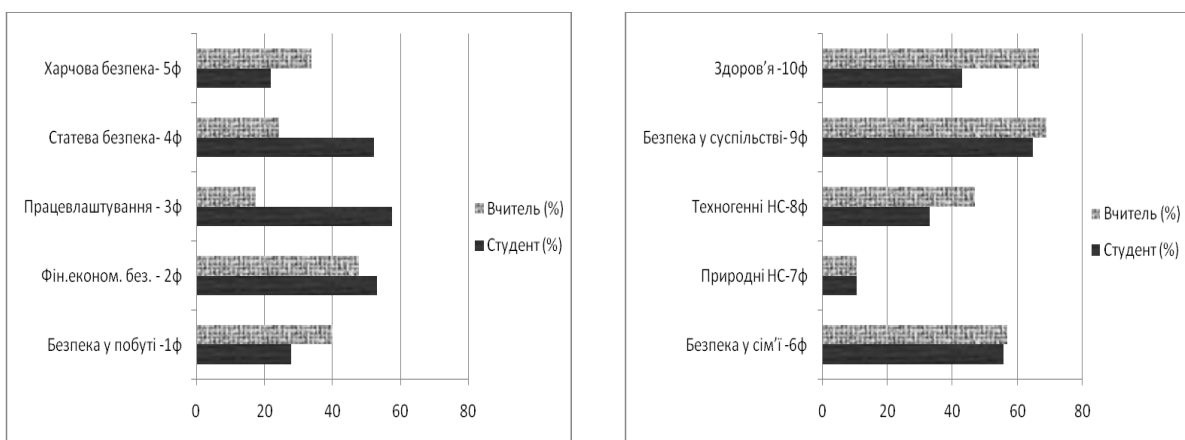

Рис. 1. Ставлення студентів та вчителів до факторів безпечної життєдіяльності

Для студентів університету виявляються вкрай важливими питання працевлаштування (3ф) – 57,5 %, статевої безпеки (4ф) – 52,2 %. Для вчителів додаються як пріоритетні питання безпеки у побуті (40 %) та техногенних надзвичайних ситуацій (46,9 %). Менше 35 % опитаних вбачають

як важливі такі фактори безпечної життєдіяльності як безпека харчування, надзвичайні ситуації природного характеру.

Отже, під час навчання з дисциплін цивільної безпеки студентів в університетах та учителів ЗОШ на курсах підвищення кваліфікації слід звернути увагу на ті питання, які визначені як пріоритетні та потребують пильної уваги. Такий підхід дозволить покращити рівень безпеки у суспільстві та підвищати значимість дисциплін у закладах освіти.

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

3.3. Герасимова

Харківський автомобільно-дорожній технікум

В Україні щорічно виникають тисячі тяжких надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, внаслідок яких гине велика кількість людей, а матеріальні збитки сягають кількох мільярдів гривень. Нині в багатьох областях України у зв'язку з небезпечними природними явищами, аваріями і катастрофами обстановка характеризується як дуже складна. Тенденція зростання кількості природних і, особливо, техногенних надзвичайних ситуацій, вагомість наслідків об'єктивно примушують розглядати їх як серйозну загрозу безпеці окремої людини, суспільства та навколишнього середовища, а також стабільності розвитку економіки країни. Руйнівну силу техногенних катастроф і стихійних лих у деяких випадках можна порівняти з військовими діями, а кількість постраждалих значною мірою залежить від типу, масштабів, місця і темпу розвитку ситуації, особливостей регіону і населених пунктів, що опинились в районі події, об'єктів господарської діяльності. Несподіваний розвиток подій веде до значного скорочення часу на підготовку рятувальних робіт і їх проведення. Надзвичайні ситуації – це порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом